

وزارت اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

سومین همایش ملی دستاوردهای علمی و پژوهشی زعفران
۱۳۹۳ و ۶ آذرماه ۵

خلاصه مقالات

سومین همایش ملی آخرین

دستاوردهای علمی و پژوهشی

زعفران

۱۳۹۳ و ۶ آذرماه ۵

«مجموعه حاضر تنها شامل خلاصه مقالات بوده و مسئولیت کلیه مطالب مندرج در هر مقاله
به عهده نویسنده‌نویسنده‌گان آن است»

بررسی خصوصیات زراعی بنه زعفران (Crocus sativus L.) تحت تأثیر بافت‌های مختلف خاک

مهسا اقوحانی شجری^۱، پرویز رضوانی مقدم^۲، علیرضا کوچکی^۳، حمیدرضا فلاحتی^۴

دانشجوی دکتری اگرواکلولوژی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه فردوسی، مشهد

استاد، گروه زراعت، دانشکده کشاورزی، دانشگاه فردوسی، مشهد

استادیار، گروه زراعت، دانشکده کشاورزی، دانشگاه بیرجند

mahsashajari@yahoo.com

چکیده

خصوصیات فیزیکی خاک به علت حمایت از رشد گیاه از طریق ایجاد اثر متقابل گیاه با خاک، جذب آب و مواد غذایی، نفوذ ریشه‌ها، دمای خاک و فعالیت میکروگاکالیس‌های خاکزی نقش قابل ملاحظه‌ای را در تولید محصول ایفا می‌نماید؛ که در این میان بافت خاک بر ویژگی‌های رشدی گیاه، توسعه اندام‌های زیرزمینی به خصوص گیاهان بنه ای و میزان نفوذ و نگهداری آب تأثیر بسزایی دارد. لذا به منظور مطالعه اثرات بافت خاک بر عملکرد بنه زعفران، آزمایشی در جعبه‌هایی با مساحت ۵۰۰ سانتی مترمربع در فضای باز مزرعه تحقیقاتی دانشکده کشاورزی دانشگاه فردوسی مشهد در سال زراعی ۱۳۹۲-۹۳ در قالب طرح بلوک‌های کامل تصادفی با ۴ تیمار و ۴ تکرار اجرا شد. تیمارهای آزمایشی شامل چهار نوع بافت خاک از محدوده سنگین تا سبک بودند که عبارت بودند از: ۱-۱۰۰٪ خاک مزرعه + کود گاوی ۲-۷۰٪ خاک مزرعه + ۳۰٪ ماسه بادی ۳-۷۰٪ خاک مزرعه + ۳۰٪ ماسه بادی + کود گاوی ۴-۷۰٪ ماسه بادی + ۳۰٪ خاک مزرعه + کود گاوی. نتایج حاکی از اثر معنی دار بافت خاک بر تمامی صفات مورد مطالعه در این آزمایش بود. نتایج مقایسه میانگین‌ها نشان داد که بیشترین تعداد بنه در بین بنه‌های با قطر ۲-۳ سانتی متر، در تیمار ۷۰٪ خاک + ۳۰٪ ماسه + کود ۳/۷۵ عدد هر جعبه کاشت و بیشترین تعداد بنه ای که بین وزن ۳-۶ (۱/۷۵) عدد هر جعبه کاشت و ۶-۹ گرم ۱/۲۵ عدد در هر جعبه کاشت (بودند، در تیمار ۷۰٪ ماسه + ۳۰٪ خاک + کود بدست آمد. در بین تیمارهای مورد مطالعه، بیشترین مقادیر صفات وزن کل بنه ها همراه با فلس و بدون فلس ۳۳/۱۸ و ۳۱/۴۸ گرم در هر جعبه (نیز در تیمار ۷۰٪ ماسه + ۳۰٪ خاک + کود بدست آمد؛ با این وجود کمترین مقادیر اکثر صفات مورد مطالعه در تیمار ۱۰۰٪ خاک مزرعه + کود گاوی بدست آمد. به طور کلی، استفاده از بافت سبکتر خاک، شرایط بهینه‌ای را جهت رشد هرچه بهتر بنه زعفران ایجاد کرد؛ لذا از طریق اصلاح خاک و سبکتر کردن خاک مزرعه می‌توان در جهت افزایش عملکرد اقتصادی گیاه زعفران اقدام نمود.

کلمات کلیدی: بافت خاک، زعفران، تعداد جوانه، فلس، قطر بنه.

